

Instanța de fond: Judecătoria Strășeni, judecător – D. Mîrzenco

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, judecători – A. Panov, M. Anton, Iu. Cimpoi

DECIZIE

16 august 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței, judecător
Judecători

Svetlana Filincova,
Galina Stratulat, Iuliana Oprea

examinând recursul declarat de către Scutaru Mihail,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Grădinari Svetlana și Scutaru Mihail către Primăria Căpriană, Scutari Vera, intervenient accesoriu Oficiul Cadastral Teritorial Strășeni, filiala Î.S. „Cadastru” privind anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren și radierea înscrierii dreptului de proprietate asupra terenului,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 12 ianuarie 2017, prin care a fost restituită cererea de apel depusă de Grădinari Svetlana și Scutaru Mihail împotriva hotărârii Judecătoriei Strășeni din 25 iulie 2016,

a c o n s t a t a t :

La data de 18 martie 2016, Grădinari Svetlana și Scutaru Mihail au depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei Căpriană, Scutari Vera și a intervenientului accesoriu Oficiul Cadastral Teritorial Strășeni, filiala Î.S. „Cadastru”, privind anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu numărul cadastral 8011101098 și suprafața de 0,9995 ha, eliberat pe numele Verei Scutari și radierea înscrierii din Registrul bunurilor imobile a dreptului de proprietate asupra terenului înregistrat după Scutari Vera.

În motivarea acțiunii au indicat faptul că, potrivit contractului de donație a terenurilor nr. 2973 din 27.04.2007, Grădinari Svetlana este proprietarul terenului cu destinație agricolă, cu suprafața de 0,3800 ha, nr. cadastral 8011101137, situat în regiunea „Bic” a Primăriei Căpriană, r. Strășeni, iar potrivit contractului de vânzare-cumpărare a terenului nr. 3093 din 11.05.2005, Scutaru Mihail este proprietarul terenului cu destinație agricolă cu suprafața de 0,3800 ha, nr. cadastral

8011101136, situat în regiunea „Bic” a Primăriei Căpriană, r. Strășeni. Adiacenții terenurilor sus-menționate sunt Livadari Dionisie, Livadari Olga, Bărbos Gheorghe, Zagoreanu Vasile, Diaconița Mihail, Scutari Oleg, etc.

Motivul înaintării acțiunii este faptul că, recent reclamanții au fost acționați în instanța de judecată de către Scutari Vera, cu o cerere privind încasarea de la reclamanți a prejudiciului material și moral cauzat pentru ratarea venitului din însămânțarea terenului Verei Scutari cu orz, prezentând instanței de judecată dovada împroprietăririi ultimei cu terenul cu destinație agricolă cu suprafața de 0,9995 ha, cu nr. cadastral 8011101098.

Reclamanta Grădinari Svetlana dispune de acest teren de mai mult de 8 ani, iar tatăl ei, Grădinari Mihail, a dispus de el, cu titlu de proprietar, din anul 1999. Scutaru Mihail dispune de terenul său de 10 ani, iar fostul proprietar al acestuia, Barbos Elizaveta, l-a deținut cu titlu de proprietar din anul 1999. Terenurile respective au fost prelucrate, însămânțate, strânse roadele, achitate impozitele de acești proprietari. Pe parcursul la acești ani nici autoritatea publică locală, nici Scutari Vera nu au înaintat careva pretenții. Scutari Vera niciodată nu a avut teren în rîndul de proprietari la „Bic”. Ultimei i-a fost repartizat teren în proprietate la data de 06.04.2015, conform înscrisului din Registrul bunurilor imobile.

La data de 05 februarie 2016, a fost depusă o cerere către Primăria Căpriană, în vederea anularii titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu numărul cadastral 8011101098 și suprafața de 0,9995 ha, eliberat pe numele Verei Scutari, și clarificarea problemei date.

La data de 22 februarie 2016, a fost primit un răspuns, prin care Primăria Căpriană a comunicat că, potrivit informației cadastrale deținute de Primăria Căpriană, terenul cu nr. cadastral 8011101098, aparține cu drept de proprietate cet. Scutari Vera în baza actelor legale, care i-a fost atribuit, ca și altor cetățeni, în baza deciziei nr.16 din 20.07.1993, și înregistrat în Registrul titularilor funciari al Primăriei Căpriană cu nr. 378. Cetățenilor Scutaru Mihail și Grădinari Svetlana, conform informației cadastrale deținute de Primăria Căpriană, le aparțin terenurile cu nr. cadastrale 8011101136 cu suprafața de 0,38 ha și, respectiv, 8011101137 cu suprafața de 0,38 ha, în același bloc cadastral din regiunea „Bic”. Alte terenuri în acest bloc cadastral după cetățenii Scutaru Mihail și Grădinari Svetlana nu sunt înregistrate, reclamanții acaparând samavolnic terenul cu nr. cadastral 8011101098 și suprafața de 0,9995 ha, de care s-au folosit mai mulți ani. Acapararea samavolnică a fost depistată după ce stăpânul terenului în cauză a solicitat de la primărie să fie identificate hotarele terenului și să-i fie eliberat titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren. Astfel, Primăria Căpriană a găsit de cuviință să se limiteze cu o avertizare în adresa reclamanților și să rezolve întrebarea pe cale amiabilă.

Potrivit opiniei reclamanților, Decizia nr. 16 din 20.07.1993, este un act care dă dreptul de a înregistra certificatele provizorii de proprietate a pământului în Registrul titularilor funciari, unde a fost anexată o listă a beneficiarilor locuitori a Primăriei Căpriană, dar nu sunt indicate locurile amplasării terenurilor destinate fiecărui coproprietar. Prin Dispoziția nr. 27 a Primăriei Căpriană din 05.10.1999, s-au aprobat listele și schemele de amplasare a deținătorilor de teren. În lista anexată de Primăria Căpriană, Scutari Vera nu se regăsește. În planul prezentat de către Primăria Căpriană, la cererea reclamanților, este evident ca terenul cu nr. cadastral 8011101098 se află în afara șirului de terenuri unde sunt amplasate terenurile reclamanților. Din anul 1999, tuturor proprietarilor de terenuri le-au fost arătate locurile amplasării terenurilor ce sunt în proprietatea lor și toți prelucrează aceste terenuri, anume în locurile indicate, timp de mai bine de 16 ani.

Scutari Vera a devenit proprietar al terenului ei în anul 2015, iar la momentul repartizării în natură a terenului, nu au fost chemați nici unul dintre vecinii de teren, ca să fie exclusă orice problemă. Respectiv, situația creată a generat faptul ca reclamanții să se adreseze în instanța de judecată cu prezenta cerere.

Prin hotărârea Judecătorei Strășeni din 25 iulie 2016, a fost respinsă ca nefondată cererea de chemare în judecată înaintată de Grădinari Svetlana și Scutaru Mihail.

La data de 08 august 2016, Grădinari Svetlana și Scutaru Mihail au declarat apel împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând casarea integrală a acesteia și emiterea unei decizii prin care pretențiile formulate de ei în instanța de fond să fie admise integral.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 24 noiembrie 2016, nu s-a dat curs cererii de apel a apelanților Grădinari Svetlana și Scutaru Mihail și le-a fost stabilit un termen de 7 zile data recepționării încheierii respective, pentru prezentarea cererii de apel motivate.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 12 ianuarie 2017, a fost restituită cererea de apel depusă de Grădinari Svetlana și Scutaru Mihail împotriva hotărârii Judecătorei Strășeni din 25 iulie 2016.

La data de 06 februarie 2017, împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 12 ianuarie 2017, Scutaru Mihail a declarat recurs, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea încheierii menționate, cu restituirea cauzei Curții de Apel Chișinău pentru examinarea cererii de apel.

În motivarea recursului, a indicat că soluția instanței de apel este una neîntemeiată, deoarece apelantul/recurent a recepționat încheierea instanței de apel, prin care nu s-a dat curs cererii de apel, cu câteva zile înainte de ședința din 12 ianuarie 2017, și, respectiv nu a dispus de termenul, acordat de instanța de apel, pentru întocmirea apelului motivat. Mai mult, recurentul susține că, la data de 12

ianuarie 2017, s-a prezentat la Curtea de Apel Chișinău cu apelul motivat întocmit, dar nu a găsit sala în care se desfășura ședința de judecată pe marginea prezentului litigiu, iar când s-a prezentat în respectiva sală, încheierea pe care o contestă, era deja pronunțată.

La data de 24 iulie 2017, Scutari Vera a depus o cerere prin care a lăsat la discreția instanței soluționarea cererii de recurs înaintată de Scutaru Mihail.

Studiind materialele dosarului în raport cu cele invocate în recurs și prevederile legale, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Scutaru Mihail urmează a fi respins din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În speță, se constată că, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 24 noiembrie 2016, nu s-a dat curs cererii de apel a apelanților Grădinari Svetlana și Scutaru Mihail și le-a fost stabilit un termen de 7 zile data recepționării încheierii respective, pentru prezentarea cererii de apel motivate.

Potrivit cererii de recurs, recurentul Scutaru Mihail invocă faptul că a recepționat încheierea instanței de apel, prin care nu s-a dat curs cererii de apel, cu câteva zile înainte de ședința din 12 ianuarie 2017, și, respectiv nu a dispus de termenul, acordat de instanța de apel, pentru întocmirea apelului motivat.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție nu poate reține aceste argumente, dat fiind faptul că, potrivit materialelor cauzei, recurentul Scutaru Mihail a recepționat încheierea Curții de Apel Chișinău din 24 noiembrie 2016, prin care nu s-a dat curs apelului, la data de 03 ianuarie 2017, fapt confirmat prin semnătura din avizul de recepție, anexat la dosar (f.d. 94). Respectiv, termenul, acordat de instanța de apel pentru prezentarea apelului motivat, urma a fi calculat anume din această dată și a expirat la data de 10 ianuarie 2017, or, recurentul nu a prezentat careva probe care să confirme afirmația sa, potrivit căreia ar fi primit încheierea menționată mai târziu.

Suplimentar, Colegiul ține să menționeze faptul că, în citația, expediată lui Scutaru Mihail de către instanța de apel, este indicată data, ora, adresa și sala în care urma să fie examinată cauza, astfel, faptul că apelantul nu a găsit sala de ședințe în sediul Curții de Apel Chișinău, nu-i poate fi reproșată instanței, or, aceasta și-a îndeplinit obligația pozitivă de a informa participanții la proces.

Colegiul relevă că, potrivit art. 61 CPC, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

La fel, Colegiul reține că actul judecătoresc de procedură implică cert obligația pozitivă a apelantului de a prezenta apelul motivat, iar nerealizarea acestei sarcini procedurale, precum și necontestarea actului procedural prin care nu s-a dat curs cererii de apel, instituie prezumția recunoașterii legalității acestui act procedural și, în consecință, obligația de a se conforma cerințelor instanței de apel, denotă întrunirea în speță a temeiurilor legale pentru restituirea cererii de apel.

Articolul 6 par. (1) al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, garantează fiecăruia dreptul de a se adresa unui tribunal pentru ca ultimul să se pronunțe asupra drepturilor și obligațiilor sale civile.

În acest sens, este de menționat că limitarea accesului la o curte sau la un tribunal nu se conciliază cu art. 6 par. (1) al Convenției decât în cazul în care acestea urmăresc un scop legitim și există un raport de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul vizat.

Aplicând normele legale invocate mai sus și jurisprudența CEDO la speță, Colegiul remarcă ca fiind indubitabilă obligația apelantului de a prezenta instanței de apel motivele pentru care contestă hotărârea și încheierile primei instanțe, această obligație fiind stabilită de Lege și urmărind scopul unei bune administrări a justiției în R. Moldova.

Potrivit dispozițiilor art. 10 alin. (1)-(3) CPC, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural. Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură va fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce. Sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Mai mult, principiul disponibilității participanților la proces de a se folosi cu bună-credință de drepturile procedurale stabilite la art. 61 CPC, este afectat în pricină în condițiile în care pe parcursul unei perioade îndelungate din data depunerii cererii de apel nemotivate la 08 august 2016 până la 12 ianuarie 2017, data când cererea de apel a fost restituită, apelantul cunoscând despre obligativitatea prezentării apelului motivat, obligație ce aparține acestuia potrivit

Legii procedurale și în lipsa intervenției instanței de apel, nu a prezentat înscrisurile respective.

Pe cale de consecință, Colegiul apreciază recursul declarat de Scutaru Mihail, ca unul neîntemeiat și care necesită a fi respins, cu menținerea încheierii Curții de Apel Chișinău din 12 ianuarie 2017.

Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 427 lit. a) CPC Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Scutaru Mihail.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 12 ianuarie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Grădinari Svetlana și Scutaru Mihail către Primăria Căpriană, Scutari Vera, intervenient accesoriu Oficiul Cadastral Teritorial Strășeni, filiala Î.S. „Cadastru” privind anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren și radierea înscrierii dreptului de proprietate asupra terenului.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecător

Svetlana Filincova

Judecători

Galina Stratulat

Iuliana Oprea